

Samodzielny Publiczny Zakład
Terapii Uzależnień i Współuzależnienia
41-106 Siemianowice Śląskie, Aleja Młodych 16
Tel. 32 765 41 38 , 606 699 674

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

W SAMODZIELNYM PUBLICZNYM ZAKŁADZIE TERAPII UZALEŻNIEŃ I WSPÓLUZALEŻNIENIA W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH

2024

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§1

1. Pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, stażysta, wolontariusz.
2. Dzieckiem / małoletnim jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji i stanowieniu o dziecku w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic/opiekun prawny, rodzic zastępczy).
4. Zgoda rodzica/opiekuna prawnego dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców/opiekunów prawnych dziecka. Gdy brak porozumienia między rodzicami /opiekunami prawnymi dziecka, należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.
5. Krzywdzenie dziecka - pod tym pojęciem rozumie się popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę. Krzywdzeniem jest:

Przemoc fizyczna - jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.

Przemoc emocjonalna - to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.

Przemoc seksualna - to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą.

Wykorzystywanie seksualne - odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm).

Zaniedbywanie - to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

6. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich - wyznaczony przez kierownika Zakładu pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Standardów Ochrony Małoletnich.

7. Zespół Interwencyjny - zespół złożony z przynajmniej 3 osób wchodzących w skład Zespołu Terapeutycznego i/lub osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.

8. Rejestr Zgłoszonych Zdarzeń Zagrożających Dobru Małoletniego - spis wszystkich sytuacji zagrożających dobro małoletniego o których pracownicy Zakładu powzięli informację wykonując obowiązki służbowe. Rejestr zawiera datę powzięcia informacji, imię i nazwisko małoletniego, krótki opis sytuacji, powzięte kroki, ewaluację podjętych działań oraz podpis osoby dokonującej wpisu.

9. Standardy Ochrony Małoletnich to wewnętrzny dokument, który porządkuje zasady ochrony dzieci i w kolejnych rozdziałach opisuje, w jaki sposób Zakład będzie je realizować, monitorować i ewaluować.

10. Zakład – Samodzielny Publiczny Zakład Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Siemianowicach Śląskich.

11. Zespół Terapeutyczny – pracownicy merytoryczni Zakładu pracujący w ramach wspólnych zebrań klinicznych, których tematem są procedury i interwencje psychoterapeutyczne wobec pacjentów Zakładu.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka

§ 2

1. Pracownicy Zakładu posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy Zakładu podejmują rozmowę z rodzicami małoletniego, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania pomocy.
3. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko i dziecko–dziecko ustalone w placówce.
4. W przypadku powzięcia informacji, że małoletni doznał krzywdy, pracownik ma obowiązek dokonać wpisu do Rejestru Zgłoszonych Zdarzeń Zagrożających Dobru Małoletniego.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

§ 3

1. W przypadku podjęcia przez pracownika ośrodka podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji kierownictwu placówki oraz osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich
2. Wszyscy pracownicy placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 4

Procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka poza ośrodkiem (w środowisku rodzinnym)

1. Pracownik podejrzewający krzywdzenie dziecka, niezwłocznie informuje o swoich spostrzeżeniach osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich oraz dyrektora Zakładu. W ramach pracy w Zespole Terapeutycznym podejmują decyzję o dalszym planie postępowania.
2. W przypadku potwierdzenia podejrzeń pracownik, który powziął informację wypełnia: załącznik nr 1 (notatka ze zdarzenia) oraz załącznik nr 2 (karta interwencji).

3. Dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi: pracownik, który powziął podejrzenie o krzywdzeniu dziecka, dyrektor ośrodka, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich i Zespół Terapeutyczny.

4. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, który powinien zawierać wskazania dotyczące:

- a) podjęcia przez Zakład działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
- b) wsparcia, jakie Zakład zaoferuje rodzinie dziecka.

§ 5

Procedura reagowania w sytuacji krzywdzenia małoletniego przez rówieśnika

1. W przypadku podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony przez innego małoletniego na terenie miejsca udzielania świadczeń, należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami oraz oddzielnie z dzieckiem krzywdzonym oraz jego opiekunami. O sytuacji należy także poinformować osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich i dyrektora Zakładu oraz należy dokonać wpisu do Rejestru Zgłoszonych Zdarzeń Zagrożających Małoletniemu.
2. Należy zadbać o bezpieczeństwo i komfort małoletniego krzywdzonego oraz o oddzielenie go od sprawcy przemocy rówieśniczej.
3. Należy porozmawiać z innymi osobami, które mają wiedzę o zajściu w celu ustalenia przebiegu zdarzeń.
4. Jeżeli pracownik ośrodka jest bezpośrednim świadkiem sytuacji przemocy rówieśniczej ma obowiązek natychmiastowej reakcji w celu przerwania przemocy, zawiadomienia o sytuacji opiekunów małoletnich.
5. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 r.ż., a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować pisemnie o sytuacji sąd rodzinny lub policję.
6. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej 17 lat a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować pisemnie policję lub prokuraturę.

§ 6

Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka przez pracownika Zakładu

1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka zgłasza problem dyrektorowi Zakładu oraz osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.
2. Dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikami Zakładu na temat zdarzenia w ramach Zespołu Terapeutycznego. Następnie zarządza obserwacją pracy osoby podejrzanego o krzywdzenie (odsuwa pracownika od bezpośredniej pracy z dziećmi do czasu wyjaśnienia zdarzenia).
3. Kolejnym krokiem jest rozmowa dyrektora z pracownikiem na temat podejrzenia krzywdzenia: przekazanie uwag, poznanie jego wersji wydarzeń, analiza zebranych danych, oraz zaplanowanie

razem z podejrzanym pracownikiem dalszych działań mających na celu uchronienie dzieci przed ryzykiem powtórzenia się problemu.

4. W przypadku, gdy pracownik jest podejrzany o znęcanie fizyczne, psychiczne, wykorzystywanie seksualne podejmuje się ponadto poniższe działania:

- a) zlecenie osobie z odpowiednimi kwalifikacjami konsultacji psychologicznej małoletniego,
- b) powiadomienie rodziców o krzywdzeniu dziecka,
- c) powiadomienie prokuratury.

Rozdział IV

Zasady bezpiecznych relacji personel- dziecko

§ 7

1. Pracownicy Zakładu znają i są zobowiązani do przestrzegania zasad tego dokumentu, dotyczy to również stażystów, praktykantów oraz wolontariuszy.
2. Pracownicy Zakładu działają na rzecz dobra dziecka, dbają o jego komfort psychiczny, odnoszą się do niego z szacunkiem, adekwatnie do wieku, uwzględniając jego potrzeby i uczucia.
3. Informacje o małoletnim przekazywane są jedynie osobom do tego upoważnionym, ochronie podlegają wszelkie informacje dotyczące małoletniego, jego leczenia czy rodziny.
4. Małoletni ma prawo do poufności treści wnoszonych w czasie korzystania ze świadczeń udzielanych przez Zakład na jego rzecz, za wyjątkiem sytuacji, w których zagrożone jest jego życie, zdrowie lub w sytuacjach przewidzianych przez prawo.
5. Personel Zakładu ma obowiązek komunikować się z małoletnim w sposób dla niego zrozumiały, adekwatny do wieku i możliwości rozwojowych oraz z poszanowaniem jego praw i godności.
6. Zabronione jest zwracanie się do małoletniego w sposób wulgarny, złośliwy czy poniżający.
7. Komunikacja z dzieckiem nie może wzbudzać w nim poczucia winy, zagrożenia, obniżać poczucia własnej wartości, upokarzać, naruszać jego granic.
8. Kontakt fizyczny poza podaniem dłoni czy spontanicznym przytuleniem się dziecka do dorosłego lub dotykiem w trakcie ćwiczeń/ zabaw grupowych, jest dozwolony tylko i wyłącznie w związku z udzieleniem świadczenia zdrowotnego lub w sytuacji ratowania zdrowia lub życia.
9. Niedozwolone jest skracanie dystansu, nieuzasadniony dotyk, przemoc fizyczna, erotyzacja kontaktu czy podejmowanie czynności seksualnych.
10. Personel placówki nie kontaktuje się z małoletnim prywatnymi kanałami komunikacji. Bezpośredni kontakt personelu Zakładu z małoletnim odbywa się jedynie kanałami służbowymi oraz za zgodą i zgodą opiekunów i jedynie w celu ustalenia terminu spotkania lub jego odwołania lub w celu udzielenia świadczenia zdrowotnego.
11. Podczas zajęć grupowych należy zadbać o potrzeby wszystkich małoletnich w równym stopniu, należy zadbać o zwracanie uwagi na wszystkich członków grupy, bez faworyzowania.

12. Zabronione jest używanie krzyku wobec małoletnich za wyjątkiem sytuacji gdy jest to konieczne w celu ochrony życia lub zdrowia.

13. Za krzywdzenie dziecka uznaje się negatywne zachowania względem dziecka takie jak: ośmieszanie, dyskryminowanie, krytyka, poniżanie oraz przestępstwa na szkodę dziecka: przemoc fizyczna czy seksualna.

§ 8

Zasady bezpiecznych relacji dziecko-dziecko

1. Personel placówki czuwa nad wzajemnymi, bezpiecznymi i komfortowymi relacjami małoletnich w czasie udzielania im świadczeń.
2. Małoletni zostają zobowiązani do przestrzegania zasad ogólnie przyjętych podczas trwania świadczeń i omówionych na początku ich udzielania.
3. Małoletni są zobowiązani do wzajemnego szacunku, respektowania swoich praw, opinii i uczuć.
4. Zabroniona jest jakakolwiek forma przemocy.

Rozdział V

Zasady ochrony danych osobowych dziecka oraz wizerunku dzieci

§ 9

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych;
2. Pracownik Zakładu ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
4. Pracownik Zakładu jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
5. Pracownik Zakładu może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka;
6. Pracownik Zakładu nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego opiece;
7. Pracownik Zakładu nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi;

8. Pracownik Zakładu nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodziców/opiekunów prawnych. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik instytucji jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana;

9. Pracownik Zakładu, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może wypowiedzieć się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna prawnego - po wyrażeniu pisemnej zgody przez opiekuna dziecka.

Rozdział VI

Zasady dostępu do Internetu

§ 10

1. Zakład korzysta z sieci Wi-fi do której podłączone są urządzenia należące do Zakładu.
2. Sieć Wi-fi jest zabezpieczona hasłem, które znają jedynie osoby do tego upoważnione, pracujące w Zakładzie.
3. Dostęp do sieci nie jest udostępniany osobom niebędącym pracownikami Zakładu, w tym również osobom małoletnim.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

§ 11

1. Dyrektor placówki wyznacza Dyrektora Administracyjnego jako osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich w Zakładzie.
2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów Ochrony Małoletnich, za reagowanie na sygnały jej naruszenia oraz proponowanie w niej zmian.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego rozdziału, dokonuje przeglądu Standardów Ochrony Małoletnich nie rzadziej, niż raz na dwa lata od momentu wprowadzenia w życie niniejszego dokumentu.

Rozdział VIII

Zasady rekrutacji pracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów

§ 12

Bezpieczna rekrutacja:

1. Złożenie przez kandydata informacji z Krajowego Rejestru Karnego - KRK lub uzyskanie przez placówkę informacji z KRK o kandydacie - tam, gdzie jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa. W przypadku zaś, gdy prawo nie zezwala na pozyskanie informacji z KRK - obowiązuje złożenie przez pracowników oświadczenia dotyczącego niekaralności lub toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych wobec pracownika.

Samodzielny Publiczny Zakład
Terapii Uzależnień i Współzależnienia
41-106 Siemianowice Śląskie, Aleja Młodych 16
Tel. 32 765 41 38 , 606 699 674

2. Zadawanie w trakcie procesu rekrutacji pytań dotyczących zasad ochrony dzieci.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

§ 13

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników, rodziców/opiekunów prawnych oraz dzieci poprzez wywieszenie dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich na tablicy ogłoszeń a także zamieszczenie na stronie internetowej Zakładu.

Samodzielny Publiczny Zakład
Terapii Uzależnień i Współuzależnienia
41-106 Siemianowice Śląskie, Aleja Młodych 16
Tel. 32 765 41 38 , 606 699 674

Załącznik Nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich

NOTATKA ZE ZDARZENIA

Siemianowice Śląskie,

Imię nazwisko dziecka,

Opis sytuacji, zdarzenia:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

podpis pracownika

Samodzielny Publiczny Zakład
Terapii Uzależnień i Współuzależnienia
41-106 Siemianowice Śląskie, Aleja Młodych 16
Tel. 32 765 41 38 , 606 699 674

Załącznik Nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich

KARTA INTERWENCJI

Siemianowice Śląskie,

1. Imię i nazwisko dziecka,

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)

.....
.....
.....
.....
.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia

4. Opis działań podjętych.

Data.....

Działanie

.....
.....
.....
.....

5. Spotkania z opiekunami dziecka.

Data.....

Działanie

.....
.....

.....
.....

6. Forma podjętej interwencji.

- a) Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
- b) Wniosek o wgląd w sytuację dziecka.
- c) Inny rodzaj interwencji.

Jaki?

.....
.....
.....

7. Dane dotyczące interwencji

Nazwa organu, do którego zgłoszono interwencje

Data interwencji

8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli szkoła je uzyskała, działania placówki, działania rodziców.

Data.....

Działanie

.....
.....
.....
.....

.....

Podpis osoby sporządzającej

Samodzielny Publiczny Zakład
Terapii Uzależnień i Współuzależnienia
41-106 Siemianowice Śląskie, Aleja Młodych 16
Tel. 32 765 41 38 , 606 699 674

Załącznik nr 5 do Standardów Ochrony Małoletnich

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Siemianowice Śląskie,.....

Oświadczenie

Ja, legitymująca/y się dowodem osobistym

o nr wydanym przez

oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

podpis